

Kjempespringfrø

Kjempespringfrø (*Impatiens glandulifera*) er innført til Norge som prydblant fra Himalaya. Her har den spredt seg ut i naturen, og er en fremmed og uønsket art, som utgjør høy risiko for opprinnelig plante- og dyreliv.

Kjempespringfrø er en ettårig plante og sprer seg med frø. Plantene blir 70 – 200 cm høye, og en enkelt plante kan produsere 4000 frø. Frøene er inne i frøkapsler, og når disse er modne åpner de seg eksplosivt og slenger frøene 4-6 meter bort.

Blomstene er røde til rosa, og rotsystemet er svært grunt, så de er lette å dra opp. Plantene trives i fuktig skog og våt eng, på flommark, vannkanter, brakkmark, grøfter og i vegkanter. Der planten dominerer kan det bli økt erosjon når planten visner.

Foto: VO Leira-Nitekva

Trussel for landbruket

For landbruket kan kjempespringfrø være et problem om man får store bestander inn i for eksempel kornåkeren. Det kan også være problematisk om man er frøprodusent, og får innslag av en fremmed art inn i frøproduksjonen sin. Det er også viktig å være obs på kantsoner til jordene og innmarksbeitene da disse ikke blir sprøytet og kan være gode voksesteder for denne planten.

Spredning av frø

Kjempespringfrø har en enorm kapasitet til å få spredd frøene sine, og vassdragene våre kan bidra med spredning. Det er derfor viktig å søke oppstrøms funnsteder for å se om det er en kildepopulasjon lengre opp i vassdraget. Langs veier er det viktig å søke ca. 200 meter med kjøreretningen.

Flytting av jordmasser, hageavfall og maskiner kan også bidra til spredning av frø. Det er derfor viktig å være varsom i områder der kjempespringfrø finnes slik at plantene ikke sprer seg til nye områder.

Bekjempelse av kjempespringfrø

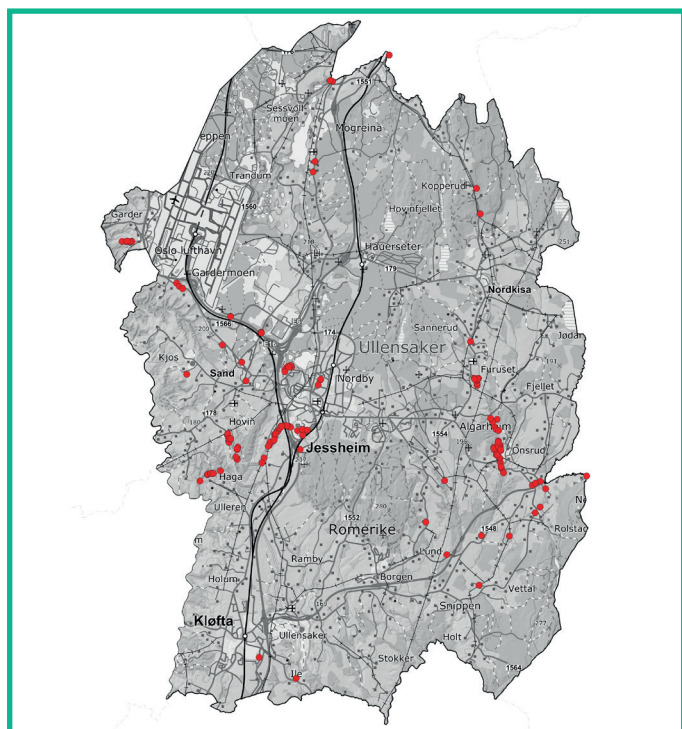
Det er grunneiers ansvar å bekjempe kjempespringfrø, og det er viktig å ha et samarbeid med naboer for å klare å bekjempe arten.

For effektiv bekjempelse er det viktig å starte tidlig i sesongen (juni), gjerne med å slå området der du vet at arten vokser. Det er viktig å slå området hver 3 uke frem til frosten kommer på høsten. Har plantene først fått blomster, må du til med lusing, og da er det viktig å være forsiktig slik at planten ikke slipper frøene sine. Plantene bør fjernes fra området og destrueres da de kan sette nye røtter fra stengelen.

Plantevernmidler kan benyttes i noen tilfeller, men bør helst unngås.

Foto: VO Leira-Nitelva

Kjempespringfrø i Ullensaker kommune

Det er i dag registrert kjempespringfrø i store deler av kommunen, der de fleste populasjonene er langs Tveia, Dølibekken, Songa og Horsla. Det finnes også bestander langs blant annet Kvernalsbekken, Sogna, Sulta og Rømua. Det er sannsynlig at det er flere populasjoner i kommunen som ikke er registrert i offentlige databaser.

Kommunen har siden 2023 jobbet med et kartleggings- og bekjempelsesprosjekt, og ønsker informasjon om bestander av kjempespringfrø. Ta bilder og kontakt kommunen hvis du har tips: postmottak@ullensaker.kommune.no / 661 08 000. Registrert gjerne også funn i artsobservasjoner.no

Levering av kjempespringfrø

Kjempespringfrø kan leveres gratis på gjenvinningsstasjonene. Pakk helst plantene i dobbel søppelsekk slik at de er mer beskyttet om det går hull på den ytterste sekken. Plantene bør destrueres og ikke benyttes til kompost da frø senere kan spre seg med komposten. Si derfor i fra på gjenvinningsstasjonen at du har med en fremmed art.

Mer informasjon:

[Bekjempelse av kjempespringfrø, FAGUS 2020 \(pdf.\)](#)

[Kjempespringfrø, Artsdatabanken 2012 \(pdf.\)](#)